

De Kronieken van Oz: Deel 1:

De W onderbaarlijke T ovenaar van Oz

L F rank B aum

Illustraties: Monique Lutken

www.kroniekenvanoz.nl

De Kronieken van Oz

Deel 1

De

Wonderbaarlijke

Tovenaar

van

Oz

Nur: 280
ISBN: 978-90-821782-2-7

Oorspronkelijke titel: The Wonderful Wizard of Oz

Auteur: Lyman Frank Baum (*De Koninklijke Geschiedschrijver van Oz*)

Eerste publicatie: 1900

Deze uitvoering: 1ste druk 2015, 2de oplage 2016

Omslag & illustraties: Monique Luiken voor DessinDestin

Redactie: Margreet de Roo voor Maneno tekstredactie

Vertaling: Jeroen van Luiken-Bakker

Uitgever: Ahvô Braiths, Beverwijk (the Netherlands)

Alle rechten van de Engelstalige bron tekst, oorspronkelijk gepubliceerd in 1900, bevinden zich binnen het publieke domein.

© 2015 Illustraties Monique Luiken voor DessinDestin. Alle rechten voorbehouden.

© 2015 Alle rechten op deze vertaling zijn voorbehouden aan de vertaler.

Niets uit deze uitgave mag, op welke wijze dan ook, worden verveelvoudigd zonder juiste bronvermelding en voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. U kunt zich hiervoor wenden tot de uitgever: info@ahvobraiths.nl.

All rights for the source text, originally published in 1904, are in the public domain.

© 2015 Artwork by Monique Luiken for DessinDestin. All rights reserved.

© 2015 All rights on this translation are reserved by the translator.

No part of this publication may, in any way whatsoever, be multiplied without proper citation of its source and without prior written consent by the publisher. Inquiries can be directed towards the publisher at: info@ahvobraiths.nl.

‘De Kronieken van Oz’ bestaan uit de volgende delen:

De Wonderbaarlijke Tovenaar van Oz
Het Wonderlijke Land van Oz
Vreemde bezoekers uit Oz

Het Wokkelkeverboek
Ozma van Oz
Doortje en de Tovenaar in Oz

De Weg naar Oz
De Smaragd Stad van Oz
Het Lappenmeisje van Oz

Verhaaltjes uit Oz
Tik-Tak van Oz
De Vogelverschrikker van Oz

Rinkitink in Oz
De Verloren Prinses van Oz
De Blikken Houthakker van Oz

De Magie van Oz
Glinda van Oz
Lexicon en minibiografie

Introductie:

Volksverhalen, legendes, mythes en sprookjes hebben de kinderen door de eeuwen heen altijd achtervolgd, want kinderen hebben een gezonde en instinctieve voorliefde voor verhalen die te fantastisch en te wonderbaarlijk zijn voor woorden – en bovenal onecht. De gevleugelde feeën van Grimm en Andersen hebben een kinderhart meer blijdschap gebracht dan al het andere dat de mens schiep.

Maar na generaties van trouwe dienst kunnen de traditionele sprookjes nu op de plank met ‘historische boeken’ van de jeugdbibliotheek worden gezet, want de tijd is gekomen voor nieuwe “wonderbaarlijke verhalen” waarin een stereotype geest in de fles, dwerg en fee niet meer voorkomen. Zij kunnen samen met die verschrikkelijke en bloedstollende incidenten, die de schrijvers tot het morele speerpunt van elk verhaal maakten, verdwijnen. Het onderwijs besteedt tegenwoordig aandacht aan moraliteit en daarom wil het moderne kind alleen nog maar vermaakt worden door de wonderbaarlijke verhalen en gaat het graag aan de narigheid voorbij.

Met dit in gedachten is het verhaal ‘De Wonderbaarlijke Tovenaar van Oz’ geschreven, puur en alleen om er de kinderen van vandaag een plezier mee te doen. Het wil graag een modern sprookje zijn, waarin de verwondering en het plezier behouden blijven en waarin er geen ruimte is voor hartverscheurend verdriet en nachtmerries.

L. Frank Baum

Chicago, april 1900

Voor de jongste lezers staan er in dit boek misschien wat lastige woorden, daarom staat er achter in dit boek een lijst waarin een aantal woorden wordt uitgelegd. Woorden die in de lijst staan kan je gemakkelijk herkennen omdat ik ze heb onderstreept.

Inhoud:

1. De Wervelstorm.....	13
2. De Raad met de Knibbelingen.....	19
3. Hoe Doortje de Vogelverschrikker heeft gered.....	29
4. De Weg door het Foreest.....	37
5. De Redding van de Blikken Houthakker.....	43
6. De Laffe Leeuw.....	51
7. Onderweg naar de Grote Oz.....	59
8. Het Dodelijke Papaverveld.....	67
9. De Veldmuizenkoningin.....	75
10. De Bewaker van de Poort.....	79
11. De Wonderschone Smaragd Stad van Oz.....	91
12. De Zoektocht naar de Boze Heks.....	105
13. Vierlijk Weerzien.....	121
14. De Gevleugelde Apen.....	127
15. De Ontdekking van Oz de Verschrikkelijke.....	135
16. De Toverkunsten van de Grote Kolder.....	147
17. Hoe de Ballon opsteeg.....	153
18. Op naar het Zuiden.....	161
19. Aanval van de Vechtbomen.....	167
20. Als Olifanten in de Porseleinkast.....	175
21. Een Leeuw is Koning van alle Beesten.....	183
22. Het Land van de Kwartelingen.....	189
23. De Goede Heks vervult Doortje's Wens.....	197
24. Oost West Thuis Best.....	207

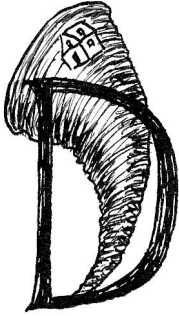
Dit boek is opgedragen aan mijn
goede vriend & kameraad,

Mijn Vrouw

L.F.B.

Hoofdstuk 1:

De Wervelstorm

oortje woonde met haar oom Hendrik, die boer was, en tante Emma, die de boerin was, op een boerderij in Amerika. Het houten huisje stond te midden van de grote prairies van Kansas. Het hout had vele mijlen moeten afleggen op een paard-en-wagen voor het hier door de timmerman als huis kon worden neergezet. Er waren vier muren, een vloer en een dak, die samen de kamer vormden. In de kamer stonden een roestig uitziende kookstoof, een kast voor de schone vaat, een tafel met drie of vier stoelen en de bedden. Oom Hendrik en tante Emma hadden een groot bed in de ene hoek en Doortje had een klein bed in een andere hoek. Er was geen zolder en geen kelder, behalve een klein gat dat in de grond was gegraven. Dat werd de tornadokelder genoemd en daarin kon de familie schuilen wanneer zo'n grote draaikolk van wind op kwam zetten. Zo'n wervelwind was krachtig genoeg om elk gebouw op zijn pad te versplinteren. Je kon de kelder bereiken door een luik in de vloer te openen en via een ladder het smalle donkere gat in te kruipen.

Als Doortje in de deuropening stond en om zich heen keek, kon ze niets anders zien dan een uitgestrekte grauwe vlakte. Je kon nog geen boom of huis aan de horizon zien, ongeacht in welke richting je keek. Door de felle zon was de omgeploegde grond gaan scheuren en het land was één grote grijze massa geworden. Zelfs het gras wilde niet langer groen zijn; de zon had de sprietten en halmen uitgedroogd tot ze grijs werden. Het houten huis was ooit geschilderd, maar de zon had de verf doen bladderen en de regen had het weggespoeld en nu was het huis net zo dof en grijs als al het andere.

Toen tante Emma hier kwam wonen, was ze een mooie jonge vrouw. De zon en de wind hadden ook haar veranderd: ze ontnamen haar de twinkeling in de ogen en haar ogen

werden somber en grijs; ze hadden de blos van haar wangen en lippen weggenomen en haar grijs gemaakt. Tante Emma was dun en schraal geworden en in deze dagen lachte ze niet meer. Doortje was heel jong, en een weesje, toen ze hier kwam wonen. Tante Emma schrok keer op keer wanneer Doortje in lachen uitbarstte en het uitschreeuwde van plezier. Ze drukte haar hand tegen haar hart wanneer de vrolijke klanken van Doortje haar oren bereikten en dan keek ze naar het kleine meisje en verwonderde zich erover wat het toch had kunnen zijn dat haar zo aan het lachen maakte.

Oom Hendrik lachte nooit. Hij was de hele dag, van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat, aan het werk en hij wist niet wat plezier maken betekende. Hij was ook grijs geworden, van zijn baard tot zijn ruige laarzen. Hij zag er bars en statig uit en hij sprak maar zelden.

Het was Toto die Doortje zo aan het lachen maakte en hij zorgde ervoor dat ze niet zo grijs werd als haar omgeving. Toto was niet grijs. Nee, hij was een kleine zwarte hond, met lang zijdezacht haar en kleine zwarte oogjes die vrolijk twinkelden naast zijn grappige neusje. Toto speelde de hele dag door en Doortje speelde met hem. Ze hield heel veel van Toto.

Vandaag werd er niet gespeeld. Oom Hendrik zat op de vlonder en keek bezorgd naar de lucht. De lucht zag er grauwer uit dan gewoonlijk. Doortje stond in de deuropening met Toto in haar armen en ze keek ook naar de lucht. Tante Emma stond de vaat te wassen.

Vanuit het noorden hoorden ze het gejammer van de wind en oom Hendrik en Doortje konden de

lange grashalmen zien buigen voor de opkomende storm. Plots klonk er een scherp gefluit door de lucht; het kwam uit het zuiden. Toen oom Hendrik en Doortje omkeken zagen ze ook uit deze richting het gras golven.

Opeens stond oom Hendrik op.

“Er komt een wervelstorm aan, Emma,” riep hij naar zijn vrouw. “Ik ga het vee op stal zetten.” Hij rende naar de schuur waar de koeien en paarden stonden.

Tante Emma liet haar werk vallen en kwam naar de deur gesnel. Slechts één blik naar buiten maakte haar al duidelijk dat het onheil snel dichterbij kwam..

“Vlug, Doortje!” schreeuwde ze. “Ga naar de kelder!”

Toto sprong uit de armen van Doortje en verschool zich onder het bed. Doortje ging achter hem aan om hem weer op te pakken. Tante Emma, die doodsbang was, trok het luik in de vloer open en daalde de ladder af naar het smalle en donkere gat. Met enige moeite kreeg Doortje Toto te pakken en liep naar haar tante toe. Toen ze halverwege was, rukte de wind zo hard aan het huis dat Doortje haar evenwicht verloor en op de grond viel.

Er gebeurde iets vreemds.

Het huis draaide twee of drie keer in de rondte en steeg op. Doortje had het gevoel alsof ze in een luchtballon terecht was gekomen.

De noordenwind en de zuidenwind ontmoetten elkaar precies op de plek waar het huisje stond en daar ontstond het centrum van de wervelwind. In het midden van de wervelstorm is het redelijk windstil, maar de grote druk van de wind duwde het huis steeds hoger en hoger, de slurf van de wervelstorm in, totdat het boven op de top van de storm zweefde; daar bleef het en zo werden Doortje, Toto en het huis nog vele mijlen meegesleurd, alsof ze niet zwaarder waren dan een veertje.

Het was donker en om haar heen huilde de wind

verschrikkelijk, maar Doortje vond desondanks dat de reis gemakkelijk verliep. Na de eerste paar omwentelingen van het huis, en die ene keer dat het huis een flinke klap maakte, voelde ze zich nu alsof ze als een baby in slaap werd gewiegd.

Toto vond het allemaal niet zo leuk. Hij rende door de kamer. Hij stond dan weer hier en dan weer daar en hij blafte luidkeels. Doortje zat daarentegen stilletjes op de vloer en wachtte af wat er zou gaan gebeuren.

Toto kwam zelfs een keer zo dicht bij het luik dat hij erin viel. Eerst dacht het meisje dat ze hem kwijt was, maar ze zag al snel dat er een paar oren door het gat naar boven staken, de druk van de wind duwde hem, net als het huis, naar boven en hij kon dus niet vallen. Doortje kroop naar het gat en pakte Toto bij een van zijn oren en sleepte hem weer de kamer in. Daarna deed ze het luik dicht, zodat er geen ongelukken meer konden gebeuren.

Uren verstreken en langzaam maar zeker groeide Doortje over haar angst heen, maar ze voelde zich wel eenzaam en de wind gierde zo hard dat ze er bijna doof van werd. In het begin was Doortje bang dat ze met huis en al te pletter zouden vallen, maar de uren gingen voorbij en er gebeurde niets. Ze besloot te stoppen met zich zorgen maken. Het was beter om kalm af te wachten wat de toekomst zou brengen. Uiteindelijk kroop ze voorzichtig over de vloer naar haar bed en ging erop liggen. Toto volgde snel en kroop naast haar in bed.

Ondanks het schommelen van het huis en het gieren van de wind sloot Doortje haar ogen en viel in een diepe slaap.